

П'ЯТЬ КОНГРЕСМЕНІВ ПОРАНЕНІ В КОНГРЕСІ ПОСТРІЛАМИ ПОРТОРІКАНСЬКИХ ФАНАТИКІВ

КАПІТОЛ СКВИЛЬОВАНИЙ; ПОЛІЦІЯ І ПРИСУТНІ ОБЕЗБРОЈЕНІ ЗЛОЧИНЦІВ; ОДИН З ПОРАНЕНИХ У КРИТИЧНОМУ, А ДРУГИЙ У ПОВАЖНОМУ СТАНІ; ПОЛІЦІЯ ВИЯВИЛА, ЩО В ЛИСТОПАДІ ПОРТОРІКАНСЬКИЙ ПЛАНУВАВ ІН АТЕНТАТ НА АЙЗЕНГАВЕРА; ГУБЕРНАТОР ПОРТО РІКО НАЗВАВ ЗМОВНИКІВ БОЖЕВІЛЬНИМИ; В ПОРТО РІКО ПАНУЄ СПОКІЙ; ПОСИЛЕНО БЕЗПЕКУ В КАПІТОЛІ

Вашингтон. — Три порто-ріканські націоналістичні фанатики, відкривши стрільницю з галерії конгресової зали, в якій знаходилися 243 конгресмени та стріляючи потрапили п'ять осіб. Постріли сквилювали присутніх членів Конгресу, які спочатку думали, що це якийсь жарг, а пізніше, коли побачили поранених, зрозуміли, що це а-тентат. Присутні на галерії особи і поліція швидко обеззброїли злочинців, забравши від них револьвери, деякі видних марків Люгерів. Внаслідок стрільниці поранено таких конгресменів: Алвін М. Бентлі, 35 років, — у груди, печінку і живіт; він перебуває в критичному стані. — Бен Ф. Дженсен, 61 рік, поранений у крижі і перебуває в поважному стані. — Кліффорд Дейвіс, 56 років — поранений у нірку; — Джордж Г. Фаллон, 51 рік, поранений у ногу і — Кеннет А. Робертс — 41 рік, дістав рану також у ногу. Стан цих трьох не є загрозливим. Поліція ввезла в зал галерії конгресової зали три особи: жінку Доліту Леброн, 34 роки, Раффаєлю С. Міранду, 25 років та Аудрею Кордеро, 29 років. Всі вони приїхали з Нью Йорку. Арештовано ще й четвертого порторіканця Ірвінга Флореса, 27 років, біля автобуса, який злочинник прибув до Вашингтону. Від нього відібрано револьвер, хоч не встановлено, чи він також стріляв. Леброн заявила під час переслуховання, що ніхто з учасників атак не мав на меті нікого вбити. Вона зізналася, що атакат призначено було саме на той день, коли в Каракасі розпочалася конференція представників 20 американських держав, щоб цим підкреслити вимогу незалежності для Порто Ріко. Комісар ЗДА Сірл Лоренс повідомив, що заарештовані злочинці можуть бути звільнені за кавцією по 100,000 доларів за кожну особу. Пізніше поліція притримала ще

Сенат затвердив Воррена головним суддею Найвищого Суду

Вашингтон. — Сенат затвердив номінацію головного судді Найвищого Суду Ірла Воррена. Відбулося це при участі тільки 47 сенаторів, без дискусії, бо проти затвердження не було ані одного голосу. Перед голосуванням республіканський провідник Сенату Вільям Ф. Нюленд прочитав короткий жистиспис Воррена і заявив, що президент Айзенгавер зробив прекрасний вибір. Сенатор Томас Г. Кукел у короткій промові підкреслює, що суддя Воррен здобув широку популярність у своїй правничій і урядовій діяльності. Воррен, це людина, лагідність якої всім добре відома. Голова Сенатської Правничої Комісії сенатор Вільям Лангер, хоч і за-

Доллес обмінив владу МекЛавда

Вашингтон. — Державний секретар Діан Фостер Доллес повідомив через державний департамент про те, що він обміняє владу Скотта МекЛавда і відбирає йому право наглядати над персоналом державного департаменту. Відтепер МекЛавд матиме нагляд тільки над справами безпеки. Цей крок уважають за вступ уряди проти сенатора Дікозефа Р. МекКарті. Бо МекЛавд — найближчий приятель сенатора в Висконсині. МекЛавд зголосив п'ять промов у Конгресі, в яких він ставився до Республіканської Партії з Дні Лінкольна, а в яких гостро атакував Демократичну Партію. Проти нього виступили демократи, твердячи, що урядовці агідно з законом Гетча, не повинні втручатися до чинної політики. Правничий до-радник державного департа-

У війську ЗДА немає расових обмежень

Вашингтон. — Сенатор Леретт Солтонстолл, голова Сенатської Комісії Збройних Сил, заявив, що «наші збройні сили визбулися расових обмежень (сегрегації) в усіх родах військової служби». Сенатор зажадав ухвалення закону про організацію федеральної протидискримінаційної комісії в справах праці, яка мала б право змушувати до виконання своїх рішень. Негри служать тепер у всіх частинах нашого війська, заявив сенатор, і ліквідацію расового обмеження у збройних силах переведено без жадного поважнішого тертя, якого

НОВІ ВТЯГНЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ СПРАВ ДО КОНГРЕСОВОГО РЕКОРДУ

Вашингтон. — В останньому часі до Конгресового Протоколу втягнуто, на пропозицію поодиноких законодавців, ще цілу низку справ, безпосередньо або посередньо зв'язаних з українською проблематикою та українськими визвольними змаганнями. І так: Дня 16-го лютого записано до Протоколу, на пропозицію конгресмена Керстена, повний текст резолюції, внесення в результаті відбуті в дні 4-го і 5-го грудня в столиці Конференції в справі миру через задоволення. Того самого дня вписано до Протоколу текст відомої вже дискусії на форумі Джорджтаунського університету на тему: «Що таке Росія». В дискусії, як відомо, брали участь, між іншими, проф. Ромей Смаль-Стоцький, адмірал Менц та інші. Дискусія мала на меті виявити загрозливість російського імперіалізму в його теперішній комуністичній формі. Багато висловлень про Україну та визвольну боротьбу українського народу подібу-

ПОНАД 30 ОСІБ УБИТИХ У КРИВАВИХ ДЕМОНСТРАЦІЯХ В СУДАНІ

Картум, Судан. — В столиці Судану Картумі з нагоди приїзду президента Єгипту генерала Нагіба відбулися демонстрації, під час яких прийшло до зудару з поліцією, а також між самими демонстрантами. За повідомленням Асоційейтед Пресс, у асиді цих сутичок вбито 31 особу, а 117 поранено, із них 32 важко. Між убитими — командувач англійської поліції в Картумі МекГвіген та суперінтендент місцевої поліції Мустафа Магді. Всі вбиті й поранені потерпіли не від куль — бо ніякої стрільнини не було, а від примітивної зброї — списів і ножів, що ними була озброєна маса демонстрантів. Поліція з свого боку жила тільки сліззовою гази для розпорошення демонстрантів. Власиво відбувалися дві демонстрації: націоналістична, під гаслом вигнання з численних транс-парентах: «Ані Єгипет, ані Британія!» — і прогрітська, що домогалася прилучення Судану до Єгипту. Самостійницькі націоналістичні де-

Комуністи мали допомогти Нагібові вернутись до влади

Каїро. — Речник Револьюційного Трибуналу, який є насправді найвищим керівним органом в Єгипті від часи скинення короля Фарука, заявив, що рух за повернення генерала Нагіба до влади був започаткований 8 старшинами кінноти, комуністами. Той сам речник керівної військової групи заявив, що тих старшин-комуністів судили за злочини проти суверенітету Єгипту. Ця заява суперечить заяві генерала Нагіба про те, що ніхто не буде причетний до відповідальності за поведінку під час спору до його особи і ролі його в державному житті. Генерал

Започатковано серію атомових експлозій на Паціфіку

Вашингтон. — Комісія Атомової Енергії повідомила, що на Паціфіку переведено перший вибух атомової бомби, який започаткував цілу серію подібних випробувань атомової зброї. Комісія видала коротке повідомлення про цей вибух, яке складається тільки з 42 слів і звучить так: «Літис Л. Стравс, голова Комісії Атомової Енергії ЗДА повідомляє, що на дослідній площі Паціфіку, на острові Маршалла відбулася детонація Об'єднаного Завдання 7. Це перший вибух у пробній серії». Докладніше повідомлення видасть комісія по закінченні цілої серії спроб. В теперішньому повідомленні не сказано, чи це була атомовою чи водневою бом-

Італійські комуністи скаржаться на партійне здрісто

Рим. — 66 італійських робітників в Кастель Франко Емілія, що вважається «серцем» комуністичного руху в Італії, виступили з комуністичної партії й оприлюднили причини того кроку. Як вони заявляли, членство в комуністичній партії є локсусом, що на нього не може кожний собі дозволити. Партія стягає з своїх членів гроші на великі можливі цілі, і тому здирству нема кінця. «Спершу був той

Розбиття французьких партій дає перемогу комуністам

Париж. — У центральному французькому департаменті (окрузі) Сени відбуваються додаткові парламентарні вибори на місце померлого посла, колишнього міністра військових справ в першому післявоєнному уряді ген. де Голля. Вибори є посередні. У першій стадії виявилось, що на перше місце висувається директор комуністичного щоденника «Юманіте», Андре Стіл, дис-

ПАНАМЕРИКАНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ ВІДКРИТО ПІД ЗНАКОМ ЄДНОСТІ

МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ВИБРАНО ГОЛОВОЮ КОНФЕРЕНЦІЇ. — КОНФЕРЕНЦІЯ ТРИВАТИМЕ ТРИ ТИЖНІ

Каракас, Венесуела. — Десята панамериканська конференція відкрилася в понеділок 1 березня в столиці Венесуели промовою президента Венесуели Переза Джіменеза, який закликав учасників конференції працювати для скріплення єдності між усіми державами американського континенту і взяттям їх наближення, на базі суверенності і рівності. Хоча деякі точки майбутніх нарад можуть довести до гострих суперечок, проте в першому дні конференції атмосфера була згідливою й примирливою. Президент Венесуели підкреслює у своїй промові суверенні права кожної країни вирішувати свої власні справи і брак компетенції інших держав втручатися у внутрішні справи другої країни. Кореспонденти американських часописів додають у цій частині промови венесуельського президента про необхідність оборони Гватемали проти сподіваної атаки з боку делегації З'єднаних Держав на комуністичний характер теперішнього гватемальського уряду і його політики. Маючи, мабуть, те саме на увазі, пре-

Неру критикує американську політику в Азії

Нью Делі. — Прем'єр Індії яку йде спір між Індією і Пакистаном, викликаючи, що наголосив промовою, що Індія будь-коли виголося на тему американської політики в Азії і ролі Америки в холодній війні, навіаючи цю промову до постанови президента Айзенгавера дати Пакистанові допомогу для скріплення його військової сили. Виступ індійського прем'єра — члена парламенту кількох разів перервали бурхливими оплесками, а наприкінці влаштували овацію. По суті Неру повторював свої давні тези про konieczність для Індії зберігати нейтральність у конфлікті між Сходом і Заходом. Він відкинув пропозицію президента Айзенгавера, щоб Індія також скористалася з готовності ЗДА дати їй таку саму військову допомогу, як і Пакистанові, заявляючи, що це було б «гіпокрізією» з боку Індії приймати допомогу, що Індія осуджує в відношенні до Пакистану. Політично істотною була частина промови Неру, в якій він говорив про Кашмір, себто країну, за

Значне поліпшення стану здоров'я Папи

Рим. — В офіційному повідомленні з Ватикану сказано про значне поліпшення у стані здоров'я Папи Пія XII. Цей комунікат видано ввечері 15-річчя вибору кардинала Пачеллі теперішнім папою і наперед його 78-х роковин народив. А проте, лікарське повідомлення пере-

В СВІТІ

● Московська «Літературна Газета» накинула на видавця «Нью Йорк Таймс-у» Артура Зулцбергера, закликаючи його, що він спричиняється до збільшення експорту «культурницького сміття» з Америки. Притомно до цієї атаки була промова Зулцбергера на бенкеті Економічного Клубу в Дітроїті, де він радив боротися з комуністичними впливами у світі культурними силами Заходу. ● «Стахановські кури» — це останній викид совєтської ліквідації. Офіційно проголошено в совєтській господарській пресі, що після 25-річних дослідів вдалося випродувати такий курячий рід, що його «елітарна група» нестиме пересічно 175 до 223 яєць від однієї курки річно. «Стахановські кури» нестимуть (видно, за прикладом партії!) по 310 до 320, яєць річно. ● Наблизилася у Парижі «Готель де Париж», що є фактично

Конгресова Комісія розглядає проєкт заборони страйків на не обмежений час

Вашингтон. — Комісія Праці в Палаті Репрезентантів розглядає проєкт закону, який, якщо його ухвалить, дасть право уряду, в випадках державної потреби забороняти страйки на не обмежений час. Цей закон проєкт передбачає можливість негайного закриття всіх спількових робітничих підприємств та інших спількових «охоронних» засобів, дає стейтам необхідну владу регулювати страйки. Нові законопроекти знаходяться на спис-

В АМЕРИЦІ

● Державний департамент повідомляє, що в ЗДА перебувають 463 совєтські громадяни, а в СССР тільки 121 громадянин ЗДА. Такий стан був на 1 січня цього року, а шість місяців тому совєтських громадян в Америці було 388, а американських в СССР тільки 103. Американські громадяни, що живуть в СРСР — це державні урядовці, а крім цього тільки три приватні особи: два журналісти та один католицький священник. ● Життя в сучасних комфортабельних домах небезпечніше, як життя в джунглях. Так заявили три професори Єльського університету, які цікавилися безпекою життя в модерних домах. Печерна людина не мала усіх тих видот, що й має сучасна людина; але вона не знала, що значить небезпека від гази, електрики та центрального опітвання, яке так часто загрожую життю і здоров'ю людей. ● Сім осіб загинули, а 26 були поранені під час пожежі, яку викбухла в будинку, в якому мешкали службовці готелю Гроссінгера. Готель цей, пожежний в горах Кетсілі, належить до найбільших установ в цій околиці.

● 2000 естонців відзначали 30-ті роковини проголошення самостійності Естонії. Конгресмен Алвін О'Конні, який промовляв на цій Академії, заявив, що Захід через свою урядову політику не протестує проти захоплення СРСРом Латвії, Литви та Естонії. Своєю промовою він наважало до домагання конгресмена Чарльза Дж. Керстена, щоб ЗДА відкликали своє визнання СРСР з цього приводу.

● Республіканську партію завоювало сто років тому, тобто 1854 року, але між двома містами йде спір, де саме це сталося. Мешканці Раяпону у штеті Висконсині твердять, що це сталося в їхньому місті, і потугаються святкувати це подію, а мешканці Джаксонсу у штеті Мічигені протопляються святкувати цю подію в своєму місті.

● Сенатор Вільям Е. Дженсен, який переслухував в Канаді Ігоря Гузенку в справі совєтського шпигунства в ЗДА, заявив, що за кілька тижнів він опублікує матеріали переслуховання, і тоді можна буде через радіо інформувати громадянство про цю совєтську аферу.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зоб'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВИЙ ПІДСТУП

Не будемо ходити ближче в те, яким чудом Крим, по ліквідації його «автономії», попав у склад Російської СФР. Широкий світ згадали не прикладав до цього ніякої ваги. Щойно тепер, коли «з ласки» Москва прилучено Крим до Української ССР, розпалася про це широко вже й американська преса. Навіть неозброєним оком з географічним положенням Криму американець побачив на малі в газетах, як кримська земля тісно зв'язана з територією України, як вона є природною частиною України. Саме населення Криму, хоч і мішане, відчувало це, бо ж по розвалі царської Росії такі зараз увійшли в дуже тісні зв'язки з Українською Народною Республікою. Щирі відносини, які настали, були запорукою такого природного і тривкого зв'язку, який був би виявом доброї волі та спільних інтересів, в тому і господарських. Та як червоний Кремль підбив незалежну Україну, то з нею попав у московську неволю також і Крим. Тільки на папері Україна стала «незалежною», а Крим «автономним». Знищивши татарську меншину в Криму, Москва насидила там мабуть останніми роками багато «старших братів» з Російської ССР, коли тепер ринувся «прилучити» його до Української ССР, думаючи таким чином побільшити число росіян в Україні. Але цього в офіційних заявах Москва нема. Проте і в тих заявах є й дещо згідне з правдою, що може мати ширше значення. Це є ствердження історичного та економічного зв'язку Криму з Україною. Важливий у заявах і замір Москви, що хоче прислати для себе тим кроком український народ, з чого теж виходить, що прилучення Криму до Російської СФР не було прихильно прийнято в Україні.

Кремль, як знаємо, не робить нічого без цілі. Він планує цілком певно собі і на щось реагує, коли звязе тепер так дуже на всі ладі «закріплати братерські зв'язки між українським та російськими народами», користуючись «300-річчям возз'єднання» та підготувавши для цього великі торжества. На цю акцію Кремлю звернули вже окрему увагу американські кореспонденти, на цю тему появилися уже в американських газетах редакційні статті. Всі вони пишуть цілком слушно, що народам у Совєтах не стане легше з той чи другої територіальної перемени, переведеної з наказу тих, що сидять в Кремлі. Отже, не звачуючи на «возз'єднання» Західної України з Східною, чи Криму з Українською ССР, теж і українському народові далі буде так само важко жити під Москвою, як було й досі. Важливе тут одначе дещо інше, завважають і американські кореспонденти. Україну таки не вдалося Кремлю досі перемогти і з'єднати собі український народ. Значить, що десятки років страшного поневолення і гноблення України червоною Москвою таки не зломлю духа українського народу, його національного свідомості і гордості, його державницьких змагань та його боротьби за свої ідеали. Кремлівські терористи відчувають, що вони безсилі супроти соток тисяч українців, які знайшлися у вільному світі, та які ширять правду про Україну та її боротьбу за волю. Тому саме він пробус тепер використати т. зв. Переяславську угоду і такі події як прилучення Криму до України для приєднання серця українського народу для дійсного «возз'єднання», для того, щоб Київ і Москва були перед світом одним і тим самим, щоб обидва центри однаково відповідали за кремлівський терор та його злочини, за гноблення і підбій чужих держав та народів, себто за те все, що називаємо походом червоної Москви на півдний вільний світ. Кремль добре знає, що Україна та український народ стоять на межі між сходом і заходом Європи та що він цілою Європою ніколи не підоб'є, як довго український народ далі житиме своїми ідеалами волі, вбачаючи в Москві найбільшого ворога тих ідеалів.

Москва добре знає, що Галичина, Буковина, Карпатська Україна чи Басарабія це українські землі. Вона знає і те, що Крим географічно, історично й стратегічно та економічно зв'язаний з Україною. Ці речі в серцях українського народу і їх ніяка сила звідтам не вибере. На тій «Соборній Україні» Кремль сьогодні спекулює, думаючи тим пригрозити український народ до спілки у своїй злочинній роботі. На цю спілку український народ не піде і злочини Кремлю не перебере на свій рахунок, а при своїй «соборності» і «самостійності» він далі стоятиме з вірою, що чейже вільний світ вже раз зрозумів вагу боротьби України за волю бодай так, як не розумів Кремль.

ІСТОРИЧНІ ТРАДИЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

До речі буде навести тут приклад, як великий наш емігрант, гетьман Пилип Орлик, наступник Івана Мазепи, борючись за Україну, у своїй самостійній державі жити в своєму «Вислові прав України», адресованому до цілого світу. Після довгої кривавої війни, писав Орлик, висококоштовний похід Богдана Хмельницького, нестерпної пам'яті, визволив з польського ярма поневолену козацьку націю. Він підніс Україну до стану незалежного князівства, хоч сам задовольнився титулом гетьмана запорозьких козаків. І син наслідував його, і Генеральні Штати (Генеральна Рада) цього князівства продовжували після його смерті вибирати своїх князів-вождів вільно і самостійно, і жадна держава не вважала за право до того

ПОМИЛКИ МСТЯТЬСЯ

Вінстон Черчил назвав у своїх споминах II Світову війну «непотрібною війною» (unnecessary war). Цим він хотів сказати, що ту війну можна було б оминути, коли б політика великодержав після I Світової війни була інша, зокрема така, як він радив. У своїх споминах теперішній сер Вінстон рішучо критикує зокрема колишнього прем'єра Болдвіна, який, на думку Черчилля, не зрозумів небезпеки війни, що грозила з боку Німеччини, і не вжив енергійних заходів проти тієї небезпеки.

Читаючи свіжо видану урядову британську «Білу Книгу» про перебіг майбутньої війни, мимоволі насувається порівняння критики Черчилля супроти своїх попередників в уряді — Болдвіна і Чемберлейна — з тим, що мусить бути казати люди молодшого покоління, якщо дійсно прийде до третього світового заудару. І молодше покоління буде з повним правом питатися: Що зробив теперішній прем'єр Британії для того, щоб не дійшло ще до одної «непотрібної війни»?

«Біла Книга» дає майже в апокаліптичному тоні образ війни, що грозить тепер не якійсь одній групі держав, а всьому людству. Війна почалася би, згідно з цим описом — візією, масовими атаками з обох ворожих сторін атомовими бомбами. Ця фаза війни була б коротка, і дуже руйнівна. Але атомові бомби мусять вичерпатися, бо, очевидно, і фабрики атомової зброї стануть цілком нападів і будуть порушуватися.

Якщо в першій атомовій фазі війни не прийде до рішальної перемоги сильнішої сторони, то настане другий період війни, в якому кожна сторона буде старатися відновити свою могутність, ведучи одночасно війну всіма іншими засобами.

«Біла Книга» пише про «цивіт», який може охороняти Західну Європу перед атакою Москви: це дивізії під проводом генерала Грунтера і легіонство, в просторі 4,000 миль від Північного Роту до кордонів Туреччини. Поки Грунтер буде джерувати на цих численних дивізій Москви та її сателітів, мусить пройти прискорена мобілізація всього мужеського збройного до бою населення. Без допливу нових вишколених дивізій, «цивіт» не міг би витримати наступу Москви.

Тепер, коли уряд З'єднаного Королівства, після неспіху Берлінської конференції чотирьох міністрів великодержав, рішав показати власним громадянам всі небезпеки міжнародного положення, можна поставити питання:

Чи була інша альтернатива, інший шлях розвитку, як той, що світ тепер має? І чи не слід оглянутись назад і розібратись ту ситуацію, що була при закінченні II Світової війни? Є відома французька приказка: «Правити — це значить передбачати. Коли згадати факти, що при кінці II Світової війни народи Західної Європи і Америки були непереможно сильніші від СССР, і що армія американська, зокрема, стояла на вер-

шків своїй могутності, то після укладу Гітлера, коли Сталін мав тільки нахабство, а реальна яля його армії була на низькому рівні, — чи не було легковажністю з боку західних державних діячів лішити Москву з її загарабаними провінціями (сателітами)?

Дивна річ: Черчилль знає, що більшовизм ще від 1918 року, бо вже тоді хотів повалити комуністичний режим у Москві (права, з негодящими засобами, б не прав одну неділю Росію Денікіна). Не бракувало інформації про справжній цілісовський «союзник» — такий у президента Рузвельта: знайомий був союз Сталіна з Гітлером, який уможливив Гітлерові почати війну проти Польщі в 1939 році і дав Москві нові провінції: Західну Україну, Буковину, Басарабію, Балтійські країни і т. д. Чи міг думати Рузвельт або Черчилль, що комуністичний режим у Москві, наслідком війни, «переродився» і з воєнних московських імперіалістів поробились лясатими?

В кожному разі: коли Черчилль відчував, що Болдвін і Чемберлейн вели несправильну політику щодо Німеччини

В. Клен

перед II Світовою Війною, то він їх критикував і бунтував громадянську опінію проти того примиренського курсу політики. Якщо Черчилль розумів небезпеку Москви в ході II Світової Війни, то чому він не попереджав своїх колег-прем'єрів і союзників держав? Мусимо ствердити, що Черчилль не вмів належно оцінити комуністичної московської небезпеки. Він знав імперіалістичні апетити Сталіна, але хотів їх заспокоїти способом відомим давня: насиченням імперіалістичного голоду. Він пробував поділити територію Європи на «сфери впливу», думаючи, що це задовольнить московські претензії. Забуло, що комуністична Москва вважала весь світ, включно з Англією, за свою «сферу впливу», і мас в кожній країні своїх прихильників, які служать вірно і щиро цілям і наказам Москви.

Тепер, коли перед людством встало мариво нової світової війни, незмірно тяжкої як усі попередні, мимоволі насувається питання:

«Чи не було б морально і доцільно зліквідувати московський «союзник» атомовими бомбами вже в 1945 році, а не ждати, доки Москва сама озброїться атомами і буде загрожувати свободі і мирові цілому світу?»

II. А.

СЛОВАКИ Й МИ

Хоч Словацька межує з Україною, оба народи до 1939-го року взаємно майже не зналися. Щойно друга світова війна та зв'язана з нею мадярська народів припинили до навізання дружніх відносин між українським і словацьким народами. По окупації Карпатської України мадярами в березні 1939-го року, молода словацька держава гостинно прийняла значну частину карпатсько-української еміграції. Словацька армія, яка перебувала в 1941-1943 роках на Україні, мило гадувала населення України, бо вона зносила братнюво поведінку, різко різнилася від брутальної окупації. Тоді словацькі воїни, після повертання в Словацьчину, з захопленням розповідали про багату й гостинну українську землю та її народ. Коли в 1944-му році лавина українських втікачів котилася Словацьчиною, словаки прийняли їх щиро, хоч в своїй політичній ласності часто не могли зрозуміти, чому українське населення кидає свою батьківщину й утікає до ворожого Німеччини перед «слов'янською» червоною армією.

Щоб зрозуміти словаків, не можна забути, що вони жили понад тисячу років в мадярському ярмі. Словацькі патріоти, свідомі, що сили народи заслаби на те, щоб словаки могли самі скинути ярмо, шукали за союзниками. Тому, коли в 1848-му році вбухла мадярська протистейська революція, словаки, ступаючи по боці Австрії та радісно привітавши московську армію, яка прийшла на просьбу австрійського імператора, казали, що це «теж чехо-

вляки після австрійсько-мадярського замірення в 1867 році, за яким австрійський уряд перестав стравляти у внутрішній справі Мадяриччини. Розчаровані словаки дійшли до переконання, що добути волі тільки при допомозі «слов'ян», яких, на їх думку, репрезентувала могутня царська Московщина. Так постав словацький «слов'янофільський рух», який в своєму ядрі був поліпшенням русофільства.

Кінець першої світової війни приніс в значній мірі здійснення мрій словацьких патріотів. Тогочасний голова Чеської Народної Ради, пізніший перший президент Чехословаччини, професор Тома Масарик, закликаючи до словаків в Пітсбургу умову про злику Словацьчини з Чехією Моравією і Шлезьком в одну Чехословачку Республіку, державу двох братніх народів, чеського і словацького. Словаки мали користуватися в спільній державі широкою політичною, культурною й національною свободою.

Час показав, що Пітсбургська умова стала для словаків тим, чим Переяславська умова стала для українців. Чехи не дотримали своїх зобов'язань, а показались імперіалістами «в кишенювоки надані». Вони пропагували й усіми засобами старалися перевести в життя фікцію одного чехословачького народу. Твердили, що чеська й словацька мови — це дві мови одного чехословачького народу, вимагали від словаків чехословачького патріотизму, при чому самі залицялися чеськими патріотами. Коли запитали чехи, хто він, завжди відповідав, що чех, а коли запитали його про словака, казали, що це «теж чехо-

вляки після австрійсько-мадярського замірення в 1867 році, за яким австрійський уряд перестав стравляти у внутрішній справі Мадяриччини. Розчаровані словаки дійшли до переконання, що добути волі тільки при допомозі «слов'ян», яких, на їх думку, репрезентувала могутня царська Московщина. Так постав словацький «слов'янофільський рух», який в своєму ядрі був поліпшенням русофільства.

Кінець першої світової війни приніс в значній мірі здійснення мрій словацьких патріотів. Тогочасний голова Чеської Народної Ради, пізніший перший президент Чехословаччини, професор Тома Масарик, закликаючи до словаків в Пітсбургу умову про злику Словацьчини з Чехією Моравією і Шлезьком в одну Чехословачку Республіку, державу двох братніх народів, чеського і словацького. Словаки мали користуватися в спільній державі широкою політичною, культурною й національною свободою.

Час показав, що Пітсбургська умова стала для словаків тим, чим Переяславська умова стала для українців. Чехи не дотримали своїх зобов'язань, а показались імперіалістами «в кишенювоки надані». Вони пропагували й усіми засобами старалися перевести в життя фікцію одного чехословачького народу. Твердили, що чеська й словацька мови — це дві мови одного чехословачького народу, вимагали від словаків чехословачького патріотизму, при чому самі залицялися чеськими патріотами. Коли запитали чехи, хто він, завжди відповідав, що чех, а коли запитали його про словака, казали, що це «теж чехо-

писання літописця Нестора, козацьких літописців, авторів «Історії Русов», Капніста, що в 1791 був посланий українськими патріотами до пруського короля прохати допомоги проти Москви, Максимовича, Бодянского, Костомарова, нашого національного генія й будителя, Т. Шевченка, та багатьох інших.

Але в наших істориках і письменників другої половини XIX ст. помітно дещо відмінне. В кінці XVIII ст. і на початку XIX ст. до нас дійшли з Заходу впливи романтизму, абстрактної ідеї про народ, як носія найвищих цінностей духа й свободи, та ідеї соціальної рівності й справедливості. Вони знайшли родючий ґрунт в історичній традиції недавньої боротьби козацтва за народні права, ояні чарами народної поезії, опівні в тисячелетній і самодержавній, під управою своїх власних князів, славних своїми чинами й війнами». Так само висловлювалися, так само посилалися на історичні традиції й наступники автора «Історії Русов». Для українських діячів кінця XVIII та першої половини XIX ст. ці традиції були так само близькими й вродливими, як і попередній поколінням. Вони були живим зв'язком, що зв'язав думки й

СТОРИЧНА НАЙБІЛЬШОЇ МІСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ

Найбільша в світі міська бібліотека, тобто Публічна бібліотека міста Нью-Йорку, святкує спокійно сторіччя свого заснування. Припадок хвиля, що саме в такому часі припадає річниця винаходу літани братів Райтів і тому у великому вестиболі бібліотеки виставлені картини найрізноманітніших повітряних і фантастичних, які сповняють подивом публіку, що масами її відвідує. Зрештою, вистави в цій бібліотеці це правило, бо навіть українці мали нагоду в 1950 р. виокремити її «історичність», улаштувавши виставку українського книжкового мистецтва.

Сто років тому ця бібліотека мала назву «Астор Лайбнері», а її приміщення знаходилося при Лафетт Стріт, недалеко Астор Плейс, на долинці міста. Це місце було в тоді часі, тобто в 1854 році, таким важливим центром міста, як тепер славний у цілому світі Таймс Сквер. Повідомляючи про відкриття бібліотеки Астора 1 лютого 1854 р., щоденник «Нью-Йорк Таймс» писав, що «ні одного тому не вільно взяти з бібліотеки будинку, ані нікого не сміє вибрати собі книжки з полиці без дозволу урядовця, який її доглядає».

Зокрема треба знати, що там не вільно курити».

Сьогодні тисячі людей беруть книжки з ньюйоркської Публічної бібліотеки додому, а інші тисячі користуються з книжок, устаткованих на полицях «для референцій», тобто для відвідування пам'яті про загально відомі речі або для підшукування відомостей, що містяться в постійно зростаючій числі таких книжок, як енциклопедії, альманахи, підручники історії і т. п.

У звіті з 1873 р. сказано, що «пересічна поденна кількість відвідувачів бібліотеки виносилася 88 осіб, з чого двадцять частина були жінки». У грудні минулого року, отже в часі малих шкільних канікул з нагоди Різдва, коли не тільки вчителі, але й учні мали нагоду відвідувати бібліотеку, стверджено, що до головного будинку при 42 вулиці приходило щодня 14,000 осіб, а впродовж цілого місяця користало з книжок 250,000 осіб.

Якщо йде про українців, то треба признати, що в теперішньому часі можна кожного дня зустріти в цій бібліотеці якогось загалом відомого вченого, публіциста, студента або й «звичайного» громадянина. Нью-Йоркська Публічна бібліотека стала найбільшою «скарбницею українського друкованого слова поза межами України. Там знаходяться старинні видання й друки найновішої, тобто підсовєтської доби. Доволі багато матеріалу для українського знання містять не тільки слов'янський відділ, але й загальна книгозбірня, якої велетенська «картотека» наводиться на третьому поверсі.

Перший бібліотекар сповідав після відкриття «Астор Лайбнері», що в ній знаходиться 80,000 томів. У 1895 році бібліотека перенеслася до величавого мармурового будинку при 42 вулиці, сполучивши дві бібліотеки, а саме Астора й Тілдена, а старий будинок став згодом власністю відомого товариства «Гібернатиан Асоціації» (ГІАІАС). Тепер головна бібліотека охоплює 3,500,000 томів, доволі багату галерею образів, велику збірку рідкісних друків і книжок і веде концерти рекордованої музики в полудневих годинах. Незвичайно цінна для істориків колекція мал, а читальні у всіх відділах відзначаються справді швидкою і прихильною службою бібліотечних урядовців і службовців. Утримання бібліотеки коштує 8,000,000 дол. річно, оплачуючи між іншими 2,000 працівників, zatrudnених як в головному будинку, так і в 75 інших будинках, в яких прихильні відділи бібліотеки. Бруклін має окрему бібліотеку з своїми відділами і окремий міський бюджет на своє утримання.

Закладаючи відділи бібліотеки започаткував в 1905 р. відомий ставлений підприємець і філантроп Андрій Карнегі, призначаючи на цю ціль 5,200,000 доларів. Тепер будують вже з інших фондів ще один будинок головної бібліотеки, а недалеско Центрального парку, в ділянці Мангеттен.

Книжка й гасоно — найнеобхідніші речі в домі культурної родини

свійський уряд надав офіційного, обов'язкового характеру, розвивали цінність історичного прощоду українського народу. Москва загарабала собі початкову добу нашої історії, бо про початок своєї московської вчені нічого не знала, і тим штучно продовжила історичне існування московського народу: та це й на території України, де його ніколи не було. Все це несприятливо відобразилося на молодшому поколінні українського народу, якому, доводилось жити, вчитися й діяти під напругою штучно утворених, хибних, але обов'язуючих теорій. Історична держава традиція українського народу потроху забувалася, рвався зв'язок молодого покоління з попередніми поколіннями, в українській кола народу мимоволі проникала еретична концепція «тридніної Росії», тридніного народу та етнічної й державної спільності московського народу з народом українським.

ПРАЦЯ
Help Wanted—Male
ЗВАРЮВАЧІ
при алюмінієвих і металевих
аркушах. Стала праця — висока
платія.
HENRY & MILLER INDUSTRIES
675 Garfield Ave., Jersey City, N.J.
NE. 4-4200
(Regular bus service to plant from
Journal Square; also from Port
Authority Terminal, 41 St. NYC—
No. 99 Red & Tan bus).

MOLD MAKERS
TOLL MAKERS
до відливання пластичних
форм.
PRECISION PLASTIC MOLD
So. Jefferson Rd. Whippany, N. J.

ПРАЦЯ
Help Wanted—Female
ОПЕРАТОРКИ
досвідчені на машинах до шит-
тя і до загальної праці при
черевниках.
ГОЛОСИТИ:
IDEAL CASUALS
123 Whitehead Av., So. River, N.J.

ПРАЦЯ
HELP WANTED—FEMALE

ЖІНКИ
до шиття
Голосити Room 210
15-25 Whitehall Street
New York City
в будні з 3 до 5 P.M.

ДОГЛЯДАЧКИ ХВОРИХ
реєстровані в тілках з дозволом
на практику. Денна або нічна
зміна.
Кликати між 9 А.М. — 3 P.M.
DOCTOR'S HOSPITAL
123 37 St., Union City, N. J.
UN. 7-5600

БУДІВНИЧІ
УКРАЇНСКА БУДІВЕЛЬНА
КОМПАНІЯ

Вудусмо виключно для україн-
ців по цілій Америці. Маємо буд-
тевальну проблему? Кличте нас.
Шкоди, Церкви, Нар. Доми,
та інші проекти. Головний Інж.
Н. Сіманен. Просимо нам пи-
сати.
UKRAINIAN CONSTRUCTION CO.
99 Elmwood Ave., Irvington, N. J.

ЩАДІТЬ В ЛЕГКІЙ
СПОСІВ...
ЧЕРЕЗ НЕЙРОЛ СЕЛВІНГС
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ

КУПУЙТЕ НОВУ
КНИЖКУ
для навчання української
граматики і правопису за
нижчих класів народної
школи.

В. РОМАНЕНЧУК
„Українська мова“
Ціна 85 центів.
„СВОБОДА“
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

НОВІ ВИДАННЯ УВАН
із серії „Назвоназвона“:
праці проф. Я. Рудницького
1) Слово в назву „Україна“
стор. 332 \$1.50.
2) Каміляди історичні назви
українського походження,
стор. 88 \$1.00.
3) Назва Галичини в Во-
линській стор. 32 \$0.50.
Всі три випуски в опра-
вданні — \$3.50.
Замовляти: Адміністрація
„Свободи“:
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

ПРОДАЖ БІЛЕТІВ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФЕСТИВАЛЬ УНС

(Дня 16-го травня 1954 в Карнегі Голл).

- Книжки на імпрезу з нагоди
60-річчя Українського Народно-
го Союзу 16. травня 6. р. в
Carnegie Hall можна набути в
секретарів відділів, а саме:
Відділ:
5 PAUL BARNYCH
23-90 — 20th St.,
Astoria, L. I., N. Y.
8 WASYL MANDZI
70 Chestnut St.,
Yonkers, N. Y.
25 J. GIBAYLO-GIBBONS
83 Grand Street,
Jersey City, N. J.
27 OSTAP OLESNICKY
228 Peshine Avenue,
Newark, N. J.
69 MICHAEL LYKTEY
35-10 — 35th Street,
Astoria, L. I., N. Y.
97 WILLIAM TABACHUK
188 Hope Avenue,
Passaic, N. J.
117 SEMEN KUCHMA
214 East 10th Street,
New York, N. Y.
130 H. LUCHANKO
257 East 2nd Street,
New York, N. Y.
155 M. CHUMER
343 Laurie Street,
Perth Amboy, N. J.
158 J. RAWCHAK
101 South 1st Street,
Brooklyn, N. Y.
171 STELLA RYAN
88 Terrace Avenue,
Jersey City, N. J.
160 M. KOSTYSHYN
145-02 Liberty Avenue,
Jamaica, N. Y.

Микола Угрин - Безгрішний

(Дружній спогад із нагоди 70-ліття)

Пізнав я його саме на площині культурної і військової праці у 1911 р. Пам'ятаю, як сьогодні, його відчити по селах іще з-перед першої світової війни, як ними підбадьорював селян, особливо молоді. А як чарував він у тих часах чистотою українського слова усіх привних на сходах чи зборах селян. Нерідко сам, як студент філософії, який вийшов із польської гімназії та грівши у розговорній мові полонізмами, чув промови професора Угрини і присвоїв собі саме від нього чималі запаси широкі українських слів. Часто чув я від рогатинських учнів (обидва Соколовські, Горанський, Вербицький, Горбунь, Макушак, Биретва й інші), що він розсилав перлини нашого фольклору всюди, серед гімназійної молоді та по читальнях. Я чув, як його учні хвалили за те, що кивав відважно самостійницькі, незалежницькі кличі між ними й селянством по читальнях. Пригадує собі, як то мої страстні раділи, коли до них прийде проф. Угрин з відчитом чи викладом. Вальорими кличами полонив серця слухачів. А вже його праця між учнями: скільки я наслухався від його учнів, як він їх навчав воєнного ремесла (звичайно стріляти), заправляв їх до боротьби за самостійність і незалежність України. Цим його учні були захоплені. А

BUSINESS OPPORTUNITY

Prescott 9-9341
DELICATESSEN — GROC. добре
положення South Shore Nassau
L.I. town, приблизно \$4,000, вла-
даний, вийде за \$4,000. Дас
\$900 тижнево, легко поби-
шити. Мусить зарплати \$3,500.
Купуйте прекрасний дім і ба-
зис! Denner Lien—Sunset 5-4628,
1516 Bellmore Ave. (Next P.O.)
Bellmore, L.I. Open Eve. & Sun.
to 9 P.M.

CONN. County Inn. Досконалий по-
ложень. Курниці (на 1000
курей). Голови, гайде. Місце на
40 гост. кабінетів (або на кури і
яйця). Продається з причини
неудач. Жадас тільки \$29,500.
Найкраща оферта буде прийня-
та. Посередники забезпечені.
Shirley Agay, 51 So. Main St.,
So. Norwalk, Conn. VO. 6-3124.

ТАВЕРНА, Pompton Lakes; в
розвиваючись околиці, 5-кімн.
апартаменти; гараж на 2 авта.
60x170. Можна оглядати; мусить
бути продана. \$5,000. Догляди
супроводж. John di Lorenzo, по 1
P.M. Pompton Lakes, New Jersey,
7-1476.

OUTSTANDING VALUE!!
HEMPSTEAD BUSINESS & PROP.
Великий з цегли будинок —
Bar & Grill з чудовим потенці-
алом — 4 кімн. апартамент, на
2-му поверсі, велика площа до
паркування, гараж на 2 авта,
ідеальне положення.
Ціна \$35,000.
S. Alek, Brk — HE. 7-2020 —
NE. 7-5611, 374 Newbridge Ave.
East Meadow, L. I.

Bar & Grill; Rt. 23, Mountain
View, N. J. Гарний і прива-
бливий, свіжо прикрашений, мас
кіоск при дорозі і 2 площі до
паркування; довгий винайм; ці-
на \$15,000.
Phone: Little Falls 4-0557.

3 нових видань
„Філателіст“, ч. 3 (12). Ню
Йорк. Журнал Союзу Україн-
ських Філателістів.

Це останнє число під редак-
цією невідомого д-ра Е. Котика
знову ж, як і попередні, ро-
бить своє добре враження, як
з технічного боку, так і з боку
поважного змісту.

А. Яковлєв. — „В 35-ліття
Поштової Марки України“, I.
Світ. — „Українські марки в
Азії“, Е. Котик. — „Визначні
знавці поштових марок Укра-
їни: Петро Магвородато“, Н.
Романенчук. — „Виставка укра-
їнських поштових марок у
Вінніпегу“, Е. Пичаєнко.

„Чи перша марка?“ Далі йдуть
нові марки українських орґа-
нізацій, товариств і установ.
бібліографія і філателістичні
новини зі світу. Я. Петеш „3
дільності гуртка“, „Юний фі-
лателіст“, Е. Котик „Поштові
марки О. О. Н.“ В англійській
частині: М. Галайський „Пош-
тові марки Сари з 1941 року“.

Цим журналом, що раз під-
креслюється, яку поважну сто-
рінку української культури
уявляє до себе українська фі-
лателія.

Капітан-Лейтенант фл.
Святослав Шрамченко

**ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ
КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО
ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ
ДО ПРОСВІТИ, А ПРО-
СВІТА — ЦЕ СИЛА!**

СВОБОДА
83 Grand Street,
Jersey City, N. J.

ЦІНИ місяць: Львів \$3—\$2.40,
партер \$2.40, 1-ий балюкон \$1.80,
2-ий балюкон \$1.50.
Замовлення на білети про-
ситимся надіслати з належні-
стю.

3 НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У ЗДА

Доповідь Д-ра А. Марголіна: „Дослідження питань політики
ЗДА відносно СРСР і України“

30-го січня у Нью-Йорку від-
булася пленарна наукова кон-
ференція УВАН у ЗДА. Конфе-
ренцію відкрив голова УВАН,
проф. М. О. Ветухів, запропо-
нувавши ашанувати пам'ять
недавно померлого Президента
Української Народної Республі-
ки А. М. Лівіцького. Також
присутні ашанували пам'ять
недавно померлих членів У-
ВАН, проф. В. Радзівовської
та І. Дубини.

Доповідач, д-р Марголін, ска-
зав, що він має на меті поста-
вити лише кілька проблем, що
вимагають дальшого деталь-
ного дослідження. Він нагадав,
що на світанку історії З'єднаних
Держав, тут панувала „полі-
тична невтривація“, сформу-
лювана в 1823 році як „док-
трина Монро“. Д-р Марголін
надав, як історичний парадокс
те, що в перші роки існування
З'єднаних Держав були при-
язні ашанні між молодого
республікою і царською Росією,
бо обидві країни були ворога-
ми Англії. Американці не розу-
міли суті Російської Імперії.

Далі доповідач перейшов до
часів Першої Світової Війни.
Він нагадав, що Франція і Ан-
глія були першими державами,
що визнали в грудні 1917 року
Україну. В той час у Франції
панували дві течії щодо полі-
тики на Сході: Клемансо був
за те, щоб на Сході були місії
Польщі і Румунії, які могли б
протистояти Німеччині. Друга
течія була за підтримку Росії,
Англії ж, за теперішню тер-
мінологію, хотіла мати „базис“
на Балтійському і Чорному мо-
рях. В 1919 році Англія орґа-
нізувала на Дніпро.

Д-р Марголін підкреслює, що
одним з завдань дослідників
новітньої історії України є ви-
явлення тодішньої політики Ан-
глії і Франції, бо ця політика
відіграла велику роль в істо-
рії України. Також цікаво до-
слідити тодішню політику Ні-
меччини й Австро-Угорщини.
Далі доповідач зупинився на
політиці Президента Вільсона,
першого з американців, що
„втручався“ в життя тих кра-
їн, де не було демократії і що
увійшов до історії, як великий

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

БРУКЛІН, Н. Й. — Т-во ім.
В. Хмельницького, відд. 158, по-
відомляє своїх членів, що квар-
тальні збори відбудуться в п'я-
тницю 5-го березня, о год. 8 веч.
в Укр. Нац. Домі 216 Grand St.
Присутність всіх прибутих, маско
багато важких справ до подя-
годження. — Уряд.

СТ. КЕТЕРІНС, ОНТ. — На
річних зборах відд. 427. вибрано
таким уряд: В. Драган, гол.
М. Гладний, заст.; О. Гонтарів-
ський, рек. секр.; Д. Цибулків,
фін. секр.; І. Ковальський, кас.
Контрольна Комісія: М. Шарик,
Н. Дуля, В. Плесконець; опиту-
вальні: К. Рокотинська, О. Мі-
ліан, С. Мончак.

Посмертні Згадки
ВАСИЛЬ ВАРТОШ, член і 36-
літній секретар 175 відділу
УНСоюзу в Дітроїт, Міш.,
помер наго 14-го лютого
1954 р., проживши 66 років.
Похорон брав живу участь в
громадському житті. Поши-
рив дружину Марію і 3 доч-
ки. Похорон відбувся 20-го
лютого в грек. кат. церкві
при участі великого числа
Громадянських як очіль-
ного прапоро на нині УНСоюзу
і Громади. Поховання на Holy
Sepulchre Cemetery. — В. Н.
П.

ВАСИЛЬ ВАРІАН, довголітній
член Т-ва А. Бончевського,
відд. 10 УНСоюзу в Ассоніа,
Кол., помер 10-го лютого
1954 р. в 78 році життя. По-
кійний походив зі села. Пре-
гонина, пов. Горлиць, Галичи-
на. До УНСоюзу вступив 1909
р. Поширив в смутку 1 до-
чок і 3-ох синів, 10 внуків і 8
правнуків. Похорон відбувся
13-го лютого з похоронного
заведення до церкви св. Пе-
тра і Павла при участі Ро-
дичів, Знайомих та Членів.
Тілий останки поховано на
цвинтарі св. Петра і Павла
в Дербі, Конн. — В. Н. П.

ВАСИЛЬ ВАРІАН, довголітній
член Т-ва А. Бончевського,
відд. 10 УНСоюзу в Ассоніа,
Кол., помер 10-го лютого
1954 р. в 78 році життя. По-
кійний походив зі села. Пре-
гонина, пов. Горлиць, Галичи-
на. До УНСоюзу вступив 1909
р. Поширив в смутку 1 до-
чок і 3-ох синів, 10 внуків і 8
правнуків. Похорон відбувся
13-го лютого з похоронного
заведення до церкви св. Пе-
тра і Павла при участі Ро-
дичів, Знайомих та Членів.
Тілий останки поховано на
цвинтарі св. Петра і Павла
в Дербі, Конн. — В. Н. П.

ВАСИЛЬ ВАРІАН, довголітній
член Т-ва А. Бончевського,
відд. 10 УНСоюзу в Ассоніа,
Кол., помер 10-го лютого
1954 р. в 78 році життя. По-
кійний походив зі села. Пре-
гонина, пов. Горлиць, Галичи-
на. До УНСоюзу вступив 1909
р. Поширив в смутку 1 до-
чок і 3-ох синів, 10 внуків і 8
правнуків. Похорон відбувся
13-го лютого з похоронного
заведення до церкви св. Пе-
тра і Павла при участі Ро-
дичів, Знайомих та Членів.
Тілий останки поховано на
цвинтарі св. Петра і Павла
в Дербі, Конн. — В. Н. П.

ВАСИЛЬ ВАРІАН, довголітній
член Т-ва А. Бончевського,
відд. 10 УНСоюзу в Ассоніа,
Кол., помер 10-го лютого
1954 р. в 78 році життя. По-
кійний походив зі села. Пре-
гонина, пов. Горлиць, Галичи-
на. До УНСоюзу вступив 1909
р. Поширив в смутку 1 до-
чок і 3-ох синів, 10 внуків і 8
правнуків. Похорон відбувся
13-го лютого з похоронного
заведення до церкви св. Пе-
тра і Павла при участі Ро-
дичів, Знайомих та Членів.
Тілий останки поховано на
цвинтарі св. Петра і Павла
в Дербі, Конн. — В. Н. П.

ВАСИЛЬ ВАРІАН, довголітній
член Т-ва А. Бончевського,
відд. 10 УНСоюзу в Ассоніа,
Кол., помер 10-го лютого
1954 р. в 78 році життя. По-
кійний походив зі села. Пре-
гонина, пов. Горлиць, Галичи-
на. До УНСоюзу вступив 1909
р. Поширив в смутку 1 до-
чок і 3-ох синів, 10 внуків і 8
правнуків. Похорон відбувся
13-го лютого з похоронного
заведення до церкви св. Пе-
тра і Павла при участі Ро-
дичів, Знайомих та Членів.
Тілий останки поховано на
цвинтарі св. Петра і Павла
в Дербі, Конн. — В. Н. П.

ВАСИЛЬ ВАРІАН, довголітній
член Т-ва А. Бончевського,
відд. 10 УНСоюзу в Ассоніа,
Кол., помер 10-го лютого
1954 р. в 78 році життя. По-
кійний походив зі села. Пре-
гонина, пов. Горлиць, Галичи-
на. До УНСоюзу вступив 1909
р. Поширив в смутку 1 до-
чок і 3-ох синів, 10 внуків і 8
правнуків. Похорон відбувся
13-го лютого з похоронного
заведення до церкви св. Пе-
тра і Павла при участі Ро-
дичів, Знайомих та Членів.
Тілий останки поховано на
цвинтарі св. Петра і Павла
в Дербі, Конн. — В. Н. П.

ВАСИЛЬ ВАРІАН, довголітній
член Т-ва А. Бончевського,
відд. 10 УНСоюзу в Ассоніа,
Кол., помер 10-го лютого
1954 р. в 78 році життя. По-
кійний походив зі села. Пре-
гонина, пов. Горлиць, Галичи-
на. До УНСоюзу вступив 1909
р. Поширив в смутку 1 до-
чок і 3-ох синів, 10 внуків і 8
правнуків. Похорон відбувся
13-го лютого з похоронного
заведення до церкви св. Пе-
тра і Павла при участі Ро-
дичів, Знайомих та Членів.
Тілий останки поховано на
цвинтарі св. Петра і Павла
в Дербі, Конн. — В. Н. П.

ВАСИЛЬ ВАРІАН, довголітній
член Т-ва А. Бончевського,
відд. 10 УНСоюзу в Ассоніа,
Кол., помер 10-го лютого
1954 р. в 78 році життя. По-
кійний походив зі села. Пре-
гонина, пов. Горлиць, Галичи-
на. До УНСоюзу вступив 1909
р. Поширив в смутку 1 до-
чок і 3-ох синів, 10 внуків і 8
правнуків. Похорон відбувся
13-го лютого з похоронного
заведення до церкви св. Пе-
тра і Павла при участі Ро-
дичів, Знайомих та Членів.
Тілий останки поховано на
цвинтарі св. Петра і Павла
в Дербі, Конн. — В. Н. П.

ВАСИЛЬ ВАРІАН, довголітній
член Т-ва А. Бончевського,
відд. 10 УНСоюзу в Ассоніа,
Кол., помер 10-го лютого
1954 р. в 78 році життя. По-
кійний походив зі села. Пре-
гонина, пов. Горлиць, Галичи-
на. До УНСоюзу вступив 1909
р. Поширив в смутку 1 до-
чок і 3-ох синів, 10 внуків і 8
правнуків. Похорон відбувся
13-го лютого з похоронного
заведення до церкви св. Пе-
тра і Павла при участі Ро-
дичів, Знайомих та Членів.
Тілий останки поховано на
цвинтарі св. Петра і Павла
в Дербі, Конн. — В. Н. П.

ВАСИЛЬ ВАРІАН, довголітній
член Т-ва А. Бончевського,
відд. 10 УНСоюзу в Ассоніа,
Кол., помер 10-го лютого
1954 р. в 78 році життя. По-
кійний походив зі села. Пре-
гонина, пов. Горлиць, Галичи-
на. До УНСоюзу вступив 1909
р. Поширив в смутку 1 до-
чок і 3-ох синів, 10 внуків і 8
правнуків. Похорон відбувся
13-го лютого з похоронного
заведення до церкви св. Пе-
тра і Павла при участі Ро-
дичів, Знайомих та Членів.
Тілий останки поховано на
цвинтарі св. Петра і Павла
в Дербі, Конн. — В. Н. П.

ВАСИЛЬ ВАРІАН, довголітній
член Т-ва А. Бончевського,
відд. 10 УНСоюзу в Ассоніа,
Кол., помер 10-го лютого
1954 р. в 78 році життя. По-
кійний походив зі села. Пре-
гонина, пов. Горлиць, Галичи-
на. До УНСоюзу вступив 1909
р. Поширив в смутку 1 до-
чок і 3-ох синів, 10 внуків і 8
правнуків. Похорон відбувся
13-го лютого з похоронного
заведення до церкви св. Пе-
тра і Павла при участі Ро-
дичів, Знайомих та Членів.
Тілий останки поховано на
цвинтарі св. Петра і Павла
в Дербі, Конн. — В. Н. П.

ідеаліст. Його 14 пунктів були
повторені в постулатах Цен-
тральної Ради Української На-
родної Республіки. Д-р Марго-
лін розповів про свою зустріч
30-го червня 1919 року з Лан-
сингом, міністром Вільсона. В
цій зустрічі також брав участь
Окуневський, Лансінг тоді на-
зивався за підтримку великої
Росії, а коли його спитали —
який принцип Вільсона засто-
совується до Австро-Угорщи-
ни, а не застосовується до У-
країни, то він відповів, що Ав-
стро-Угорщина була ворогом
Америки у війні і її треба роз-
членувати. Взагалі Вільсон не
мав широкої підтримки навіть
у своєму власному уряді. Аме-
рика в 1919-20 році цілком іг-
норувала Україну.

В 1920 році Антанта запро-
хала подати українські мате-
ріали до Ліг Націй. А. Марго-
лін поїхав, як консультант Мі-
ністерства Закордонних Справ.
Був там також О. Шульгін.
Головною комісією, що займалась
українським питанням був Ф.
Нансен. Тоді українцям і від-
мовили у прийнятті до Ліг
Націй. Балтійські держави
прийняли пізніше.

Доповідач коротко зупинив-
ся на подіях Другої Світової
Війни, сказавши, що на його
думку Америка допустила ряд
помилку у Ялті і Тегерані.
Після війни допустив помилку
Д. Кеннал, автор доктрини
оборонитися там, де напад-
ють. Тільки тепер в Америці
починають розуміти прагнення
не-російських народів. Аме-
рика, як демократична держава
не хоче втручатися у внутріш-
ні справи іноземних держав.
Вона також не може робити
офіційних заяв з приводу ба-
жаного майбутнього устрою не-
демократичних тепер держав.

В кінці доповіді А. Марголін
підсумував питання, в яких, на
його думку, потрібні досліджен-
ня істориків України. Також
він окреслює найважливіші за-
дання емігрантів в напрямі впли-
вів на громадську думку аме-
риканців.

Після доповіді були подані
численні запитання і відбулась
дискусія, в якій брали участь:
Г. Гольдман, В. Кедровський,
Мацьків, П. Могіла, О. Рев'юк.

В. Кедровський дав допов-
нення до доповіді, зокрема він
нагадав, що рядом актів і дого-
ворів держав, що стали нева-
жливими в 1917-18 роках дове-
ля, що загрозі балканізації не-
має. Україна й інші народи Аме-
рики до вільного об'єднання віль-
них народів.

О. Рев'юк розповів про те, що
конче потрібно спеціальні до-
слідд американської та європей-
ської політики в новий період
(після революції 1917 р.) у від-
ношенні до СРСР і до України.
УВАГА! має розпочати діяль-
ніше це роботу.

REAL ESTATE
FLUSHING - KISSENA PARK
Чудовий порок дім. Конструк-
ція цегли і каміня. 4 спальні,
3 ванні, кухня з італійським
випічним підвалом, подв. гараж,
близько до всього. Ціна \$29,500.
51-16 Parsons Blvd, Flushing, L.I.
Phone Owner — RE. 9-7477

HICKSVILLE, N.Y. — Ind'l Bldg.
На продаж, або на довгий ви-
найм. 10,800 sq. ft. 3 цегли і це-
ментні будинки на приблизно
19,400 sq. ft. землі. Газ і електри-
фікація, в сусідстві зал. стан-
ції. Малий податок. \$75,000. За
інформ. кликати: F. LOEVI.
Garden City 7-0561

Чудова нагода! 68 St. 71 W. N.
Y. C. 5 story 18x100. Дім з іде-
альними кімнатами або апарта-
ментами, надається на клуби
або комерційні організації. Го-
тич. \$6,500, понад \$2,400. Мог.
Огл. в суботу 10-12, в неділю 2-4
Кі. 3-5115 або писати
F-26 Rem. 830, 11 W. 42 St. NYC

Вступайте в члени У. Н. С.

НОВИНКА!
Чудову віршовану казку
Н. ЗАВІН
Чарівна хустина
— для Ваших дітей —
можете випустити з „Свободи“
листо за 50¢.

„СВОБОДА“
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

Вступайте в члени У. Н. С.

Вступайте в члени У. Н. С.

Вступайте в члени У. Н. С.

Вступайте в члени У. Н. С.

Вступайте в члени У. Н. С.

Вступайте в члени У. Н. С.

MISCELLANEOUS

Четвер! П'ятниця! Субота! Неділя!
АЖ ДО ВИПРОДАННЯ!
Одинокий раз в житті! Все мусить бути випродане!
ШИРОКОВІДОМНИ КУПІВ
ЗАМИКАЄ СВОЄ ПІДПРИЄМСТВО!

LICENSE
449539

ВІДКРИТО МОДЕРНО ДО
8 P. M.
аж доми ми не випродамо!
Відкрито в неділю від 9:30 рано
до 6 вечора.

ДІВРАНИ